صفحه‌آرا: سعید غفوری

تهران؛ همیشه مقاوم

بمباران مجلس بله‌برون

نیمه دوم دهه ۶۰، با آنکه چند سالی از شروع جنگ تحمیلی می‌گذشت و پناهگاه‌ها در کوچه و پس کوچه‌ها ساخته شده بودند، برای مردم پرواز هواپیماهای جنگنده‌ها همزمان با ترس، هیجان داشت. به محض ورود جنگنده‌ها همه چشم‌ها به آسمان خیره می‌شد و با دست مسیر جنگنده‌های دشمن را به هم نشان می‌دادند.

حتی برخی‌ها با دیدن موشک‌ها در آسمان، پیش‌بینی می‌کردند که به کدام محله اصابت می‌کند. نمونه‌اش هم تصویر بالا در میدان امام حسین(ع) کنار یک پناهگاه است که لحظاتی پس از پرتاب راکت از هواپیمای جنگنده عراقی را در سال ۱۳۶۶ نشان می‌دهد. اما این هیجان برای ساکنان اطراف میدان تلخ و فراموش نشدنی بود. بمب‌های هواپیمای عراقی آن روز روی خانه‌های پشت بیمارستان امام حسین(ع) ریخته شد و خیلی‌ها را عزادار و بی‌خانمان کرد.

مردم و امدادگران سراسیمه به سمت محل اصابت بمب‌ها رفتند. چند خانه ویران شده بود، اما قصه یکی از خانه‌ها از همه تلخ‌تر بود. تا همین چند دقیقه قبل در یکی از این خانه‌ها صدای شادی و خنده کودکان و بزرگ‌ترها بلند بود و زن‌ها هلهله می‌کردند. مجلس بله‌برون دو جوان بود و اقوام داماد و عروس از دور و نزدیک آمده بودند. گویا شیرینی تمام می‌شود و داماد و برادر عروس برای تهیه شیرینی به بازار می‌روند اما زمانی که برمی‌گردند خانه‌شان ویران شده بود. مات و مبهوت نمی‌دانستند زیر خروارها خاک به‌دنبال پدر بگردند یا مادر و خواهر... طبق آمار، در آن روز بیش از ۱۰۰ نفر مجروح و شهید شدند.

جاسم غضبان‌پور عکاس جنگ از این موشکباران به‌عنوان یکی از حوادث تکان‌دهنده نام می‌برد. چون علاوه بر ساکنان محل، چند نفر از کودکان هم که برای بازی به کوچه آمده بودند به شهادت رسیدند.

شهادت خانم معلم همراه خانواده

معلم شهید زینب نبی‌زاده دانش‌آموخته رشته شیمی از دانشگاه فرهنگیان بود که در پی حملات موشکی رژیم منحوس صهیونیستی در تاریخ ۲۳ خرداد در شهرک شهید چمران همراه همسر نخبه و دو فرزند ۵ ساله و ۷ ماهه‌اش به خیل همسنگران شهید خود پیوست. این معلم شهید اینک کلاس درسی به وسعت ایران زمین دارد.

پرکشیدن در آستانه بازنشستگی

شهید پوراندخت سعادت‌نژاد در دوم مرداد ۱۳۴۷ در شهرستان تالش چشم به جهان گشود. او با مدرک لیسانس در سازمان زندان‌های استان تهران به‌عنوان کارشناس اجرای احکام مشغول به‌کار شد. شهید پوراندخت سعادت‌نژاد در حمله رژیم اسرائیل به زندان اوین در سن ۵۷ سالگی و در آستانه بازنشستگی به فیض شهادت نایل آمد.

پسرم تولدت در آسمان‌ها مبارک!

روایتی از زندگی مجید تجن‌جاری مخترع و نخبه هوش مصنوعی که در حملات اخیر به شهادت رسید

گزارش **ثریا روزبهانی** روزنامه‌نگار

این نخستین بار نیست که نخبه‌ای جوان از خاک این سرزمین برمی‌خیزد و خوش می‌درخشد، اما شهادت گوی سبقت را از دیگر هنرها و مهارت‌هایش می‌رباید و آسمانی‌اش می‌کند. این بار قرعه شهادت به نام نخبه ۳۵ ساله آملی، شهید مجید تجن‌جاری افتاد. چهره نام‌آشنای حوزه هوش مصنوعی و برنامه‌نویسی کشور و رئیس کمیسیون هوش مصنوعی خانه صمت جوانان ایران. او در جمعه خونین ۲۳ خرداد در منزل مسکونی‌اش در محله مرزداران آسمانی شد.

نقش شهید در تربیت متخصصان ایرانی

شهید مجید تجن‌جاری مدرس برنامه‌نویسی و هوش مصنوعی در حوزه فناوری و همچنین کارآفرین نمونه و مؤسس آکادمی آیولرن بود که با اتکا به دانش و مهارت‌های علمی‌اش چندین شرکت و استارتاپ تاسیس کرد. مائده کاظمی از مدیران شرکت آیولرن، به خصایص رفتاری و دانش علمی شهید تجن‌جاری اشاره می‌کند و می‌گوید: «او معتقد بود جوانان هوش و استعداد بسیاری دارند و باید در عرصه‌های جهانی معرفی شوند و مطرح باشند. به همین خاطر برای آموزش به آنها همه آموخته‌ها و مهارت‌هایش را به کار می‌برد. او با این نگرش و دیدگاه با بیش از یک دهه فعالیت علمی، پژوهشی و آموزشی، نقش پررنگی در تربیت نسل نوین متخصصان ایرانی ایفا کرد و نامی ماندگار در حافظه علمی این سرزمین از خود به یادگار گذاشت. او استادی با سابقه درخشان بود که زکات دانشش را با آموزش به علاقه‌مندان هوش مصنوعی و برنامه‌نویسی، و تأسیس کسب‌وکار نوین پرداخت کرد. دریافت مدال طلای المپیاد ملی و مهارت ایران و سپس اخذ بورسیه از شرکت FESTO آلمان صرفا بخشی از افتخاراتش بود که با اتکا به دانش و تجربه‌اش توانست ۶ شرکت و استارتاپ در ایران تأسیس و بیش از ۱۰۰ محصول سخت‌افزاری و نرم‌افزاری طراحی و ابداع کند.»

وداع مردم آمل با استاد کارآفرین

کاظمی در ادامه از نحوه شهادت این جوان موفق ایرانی می‌گوید: «در حملات رژیم صهیونیستی ساختمان روبه‌روی منزل شهید تجن‌جاری در محله مرزداران که محل سکونت یکی از دانشمندان هسته‌ای بود هدف مستقیم موشک قرار گرفت. موج شدید انفجار باعث شد تا منزل این شهید و دیگر همسایگان تخریب شود. در این حادثه او به‌شدت زخمی شد. به‌رغم تلاش‌های بی‌وقفه کادر درمان و چندین عمل جراحی سنگین، به‌خاطر شدت خونریزی و آسیب جدی به کبد، شهید شد. او هدف این حملات نبود و تنها یکی از قربانیان غیرنظامی این اقدام ضدانسانی بود.»

آه و آرزوی پدر

پدر که سال‌ها قربان صدقه قد و بالای پسرش می‌رفت و آرزوهای زیادی در سرش برای او می‌پروراند، اکنون در سالروز تولدش می‌گوید: «پسرم تولدت در آسمان‌ها مبارک!»

فعالیت‌های علمی و پژوهشی شهید

- کارآفرین برتر تکنولوژی / سال ۱۴۰۲
- شرکت پژوهشگران تیتان آمل (۱۳۹۰ - ۱۳۸۹)
- بنیانگذار و مدیر گروه استارتاپی دیاکو و ساخت محصولات سخت و نرم‌افزاری/تهران ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹
- مؤسس و رئیس هیأت مدیره و مدیر تحقیق و توسعه R&D شرکت فراتک آمارد/ آمل ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۵
- مؤسس و عضو هیأت مدیره و مدیر تحقیق و توسعه R&D شرکت تیتان آمل/ ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۰
- دکتری مدیریت حرفه‌ای کسب‌وکار (DBA) از دانشگاه تهران سال ۱۴۰۰
- پایان‌نامه روبات انسان‌نمای ایرانی با قابلیت صحبت کردن فارسی و انگلیسی
- پایان‌نامه شناسایی اثر انگشت با الگوریتم شبکه‌های عصبی

افتخارات

- کسب مدال طلای المپیاد روباتیک جهانی لندن/سال ۲۰۱۱
- کسب مدال طلای مسابقات آسیایی اختراعات در کشور چین(گوانجو)/سال ۲۰۱۵
- کسب مقام اول مسابقات جهانی اختراعات در کشور آلمان(نورمبرگ)/ سال ۲۰۱۳
- کسب مدال نقره مسابقات جهانی اختراعات در کشور آلمان (نورمبرگ)/ سال ۲۰۱۲
- کسب مدال طلای مسابقات جهانی اختراعات در کشور سوئیس(ژنو)/سال ۲۰۱۲
- کسب مدال نقره از کشور فرانسه، مسابقات جهانی اختراعات/سال ۲۰۱۱

به یاد شهید شیرین اسماعیلی **مریم قنواتی**؛ روزنامه‌نگار

از آخر مجلس شهدا را چیدند

سرشار از شور شیرین زندگی بود. وصف شیطنت‌هایش را از خواهرم زیاد شنیده بودم که هم‌کلاسی‌اش بود. اهل سیاست نبود و ظاهرا خیلی اهل دیانت به‌نظر نمی‌رسید. در هر جمعی وارد می‌شد شادی و شعف با خودش می‌برد. توی دورهمی‌ها می‌گفت و می‌خندید و می‌رقصید و با شوخی‌هایش لبخند را مهمان لب‌هایمان می‌کرد. می‌شنید: «کمی آروم بگیر دختر!» و می‌گفت: «از این آروم‌تر؟!». می‌گفت: «من رو که بهشت نمی‌برن، اما توی جهنم یه بزن و بکوبی راه بندازم که بهشتی‌ها بگن می‌شه ما هم بریم اونجا؟»

با این همه نماز اول وقتش ترک نمی‌شد. تا وقت اذان می‌شد می‌گفت: «دیگه دلقک‌بازی بسه! وقت نمازه.» و چادر رنگی را به سبک مادربزرگ‌ها دور سرش می‌پیچید و نماز می‌خواند.

اهل غیبت نبود. همیشه حرفش را یک جور شیرینی رو به خودت می‌گفت. یک جوری که اگر هم می‌خواستی، نمی‌توانستی از او ناراحت شوی.

اهل سیاست هم نبود؛ یعنی نه راستی بود، نه چپی. می‌گفت: «کاری ندارم کی می‌آد، کی می‌ره. فقط بذارن ما زندگی‌مون رو بکنیم.» عاشق خانواده‌اش بود و سرشار از شور شیرین زندگی.

اصلا نمی‌شد باور کرد با آن جثه ظریف و نحیف، زندانبان زنان قلدر و قلچماق قرچک باشد. رفت‌وآمدهای هر روز تا قرچک خیلی سخت و خسته‌کننده بود. آنقدر درخواست داد و پیگیری کرد تا منتقل شد اوین؛ بند زندانیان سیاسی. از زندانی‌ها صحبت می‌کرد و سفت و سخت مرید آقا شده بود. گفتم تو که اهل سیاست نبودی. گفت «هنوز هم نیستم؛ اما مظلومیت و حقانیت آقای خامنه‌ای رو باید از گفتار و رفتار دشمناش شناخت. تازه دارم می‌فهمم این مرد چقدر بزرگه... چقدر بر حقه... چقدر مظلومه...»

به چشم‌های سرخ خواهرم نگاه کردم و پرسیدم «گریه کردی؟ چرا؟» گفت: «اگه بگم باور نمی‌کنی!» نگران گفتم: «چی شده؟» گفت: «شیرین شهید شده!» گفتم: «هیشکی هم نه، شیرین!» گفت: «باور کن! شهید شد رفت...»

چهره آرام آقا و بغض توی گلویش آمد جلوی چشمم: «ما مدعیان صف اول بودیم/از آخر مجلس شهدا را چیدند.»

صفحه‌آرا: بهروز قلی‌پور

خبر روز **راحله عبدالحسینی**، روزنامه‌نگار

تخفیف ویژه بومگردی‌ها برای مسافران

در روزهای حمله رژیم صهیونیستی به کشورمان، بومگردی‌ها با آغوش باز پذیرای مسافران شدند و بسیاری از اقامتگاه‌ها خدمات اسکان را به‌صورت رایگان ارائه کردند. درحالی که شرکت‌های هواپیمایی و اقامتگاه‌ها بیش از ۶۰۰ میلیارد تومان به مسافران بدهکار شدند، بسیاری از اقامتگاه‌های بومگردی با توان مضاعف پذیرای مسافران شدند. رئیس جامعه انجمن‌های حرفه‌ای اقامتگاه‌های بومگردی ایران در این‌باره به همشهری گفت: «در روزگاری که خانواده‌ها به‌دنبال یک سر پناه امن برای حفظ جان خود و عزیزانشان بودند، درهای بومگردی به روی آنان گشوده شد. بسیاری از بومگردی‌های کشور از مسافران بابت اسکان، وجهی دریافت نکردند و درست مانند خانواده خود از آنان حمایت کردند.» یاور عبیری با بیان اینکه در جنگ ۱۲ روزه، بحث ضرر و زیان بومگردی‌ها به میان نیامد و هدف فقط کاهش درد و آلام هموطنان بود، ادامه داد: «بومگردی‌ها مانند سابق میزبان مسافران و گردشگران تابستانی هستند. برخی از آنان نیز اعلام کرده‌اند در شرایط فعلی تخفیف ۵۰ درصدی درنظر گرفته‌اند.»

عکس خبر

برافراشته شدن بلندترین علم حسینی کشور در مراغه

بلندترین علم حسینی کشور با ارتفاع بیش از ۴۰ متر در مراغه برافراشته شد. علم‌بندی در مراغه قدمتی ۳۰۰ ساله دارد و این مراسم یادآور برافراشتن پرچم امام حسین(ع) و یارانش در سال ۶۱ هجری قمری در کربلاست. این مراسم همه‌ساله در سومین روز محرم با شکوه خاصی در محله‌های شهر، تکیه‌ها و حسینیه‌ها به یاد علمدار کربلا برگزار می‌شود. عکس: فارس

اتمام فاز نخست خط ۲ قطار شهری تبریز نیازمند حدود ۱۵۵ هزار میلیارد ریال است

یعقوب وحیدکیا، مدیرعامل سازمان حمل‌ونقل ریلی شهرداری تبریز: اتمام فاز نخست خط ۲ قطار شهری نیازمند حدود ۱۵۵ هزار میلیارد ریال است تا به مرحله مورد انتظار برسد. تاکنون برای حفاری تونل خط ۲ و ساخت فاز یک این خط ۴۶ هزار میلیارد ریال هزینه شده است.

عملیات مرمت آرایه‌های کاشی‌کاری مسجد جامع اصفهان آغاز شد

امیر کرم‌زاده، مدیرکل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان اصفهان: مرمت آرایه‌های کاشی‌کاری گنبد مسجد جامع عباسی آغاز شد. این عملیات مرمتی که شامل مرمت کامل کاشی‌کاری‌های قسمت میانی گنبد عظیم مسجد جامع عباسی است، با اعتباری بالغ بر ۸.۵ میلیارد ریال آغاز شد.

عکس: همشهری

زاگرس در پناه مردم

۴ استان فارس، خوزستان، لرستان و کرمانشاه بیشترین خسارت را از حریق‌های ناشی از جنگ تحمیلی ۱۲ روزه با رژیم صهیونیستی متحمل شدند

گزارش **مجید جباری** روزنامه‌نگار

در روزهایی که نیروهای نظامی مشغول دفاع از مرزهای میهن بودند، طبیعت بی‌پناه نبود. در دل زاگرس، جایی که پوشش‌های گیاهی زیر بار آتش دشمن می‌سوختند، محیط‌بانان و همیاران مردمی در کنار نیروهای یگان حفاظت منابع طبیعی، بی‌صدا و جان‌برکف، دل به شعله‌ها زدند تا طبیعت ایران تنها نماند.

همراهی مردم در حفاظت از زاگرس

در جریان حملات اخیر رژیم صهیونیستی به برخی مناطق کشور به غیر از تهران، استان‌های زاگرس‌نشین تحت تأثیر مستقیم پرتابه‌ها و آتش‌سوزی‌ها قرار داشتند و در این بین، مراتع و پوشش گیاهی ۴ استان فارس، خوزستان، لرستان و کرمانشاه بیشترین خسارت را از حریق‌های ناشی از جنگ تحمیلی ۱۲ روزه با رژیم صهیونیستی متحمل شدند. درحالی که نیروهای نظامی در خطوط مقدم درگیر دفاع از خاک کشور بودند، محیط‌بانان، همیاران طبیعت و نیروهای یگان حفاظت منابع طبیعی با تلاشی وصف‌ناپذیر به مقابله با آتش‌سوزی‌های گسترده‌ای پرداختند که در پی عملکرد پدافند هوایی و سقوط پرتابه‌های انفجاری در مراتع و جنگل‌ها شکل گرفته بود.

فرمانده یگان حفاظت منابع طبیعی در این‌باره گفت: «یگان حفاظت با همکاری نیروهای مردمی و همیاران طبیعت به‌طور کامل در وضعیت آماده‌باش قرار داشت و بموقع در صحنه حاضر شد. در استان‌های زاگرس‌نشین مانند لرستان، کرمانشاه، فارس و خوزستان، حریق‌هایی رخ داد که منشا برخی از آنها امنیتی و ناشی از سقوط پهپادهای دشمن بود.»

سرهنگ علی ملکی آهنگران در گفت‌وگو با همشهری افزود: با همکاری نیروهای امنیتی و مشارکت مثال‌زدنی مردم، توانستیم در کمترین زمان ممکن از گسترش آتش جلوگیری و آن را مهار کنیم.

سرهنگ علی ملکی‌آهنگران، فرمانده یگان حفاظت منابع طبیعی:

در استان‌های زاگرس‌نشین مانند لرستان، کرمانشاه، فارس و خوزستان، حریق‌هایی رخ داد که منشا برخی از آنها امنیتی و ناشی از سقوط پهپادهای دشمن بود

۳ عملیات اطفای حریق در ۱۲ روز

در جنگ تحمیلی رژیم صهیونیستی ده‌ها نفر از نیروهای داوطلب مردمی در کنار محیط‌بانان ایستادند تا با امکانات محدود اما انگیزه‌ای بزرگ، از شعله‌ور شدن بیشتر منابع طبیعی جلوگیری کنند. حجم خسارت‌ها بالا بود، اما تلاش بی‌وقفه این مدافعان خاموش طبیعت، موجب شد بخش‌هایی از پوشش گیاهی منطقه از نابودی کامل نجات یابد.

هادی پارسایی، رئیس انجمن یاران بلوط زاگرس فارس با اشاره به مشارکت فعال مردمی در مقابله با آتش‌سوزی‌های اخیر در جنگل‌های زاگرس گفت: «انجمن ما در منطقه دشمن‌زیاری ممسنی، یکی از متراکم‌ترین جنگل‌های بلوط کشور، فعال است. در مدت حملات رژیم صهیونیستی، ۳ مورد آتش‌سوزی در اثر برخورد یا سقوط پرتابه‌های رژیم صهیونیستی بر اثر عملکرد پدافند هوایی رخ داد که ما در همه آنها حضور داشتیم.» او افزود: «حدود ۴۰ تراکتور را برای ایجاد آتش‌بر با فاصله ۱۰۰ متری به‌کار گرفتیم تا زمین شخم‌خورده مانع گسترش آتش شود؛ طرحی که به‌عنوان گسترده‌ترین اقدام مردمی اطفای حریق در کشور شناخته می‌شود.»

پارسایی تأکید کرد: «درمجموع، بین ۵۰ تا ۶۰ نفر روز نیروی داوطلب طی ۱۲ روز در عملیات‌ها مشارکت داشتند؛ سخت‌ترین آنها در منطقه پیربِنو با موفقیت مهار شد.»

آیین **محمود مولایی**، روزنامه‌نگار

عزاداری ویژه آذری‌ها برای امام حسین(ع)

در مشگین‌شهر دسته‌های عزاداری، سینه‌زنی و زنجیرزنی نوای «شاه‌حسین، وای‌حسین» را که در زبان محلی «شاخسی‌واخسی» گفته می‌شود سر می‌دهند. این آیین بیانگر اعتقاد قلبی اهالی این منطقه به واقعه کربلا و مقام رفیع امام حسین(ع) است. از ۲۸ ذی‌الحجه تا شام غریبان، آیین شاه‌حسین‌گویان در مشگین‌شهر برگزار می‌شود، اما اوج دسته عزاداران شاخسی واخسی در شام غریبان اتفاق می‌افتد. صبح روز عاشورا برای اعلان عزاداری شاه‌حسین می‌گویند تا مردم یک‌جا جمع شوند و به عزاداری بپردازند.

صحنه حزن‌انگیز عاشورا

آیین شاخسی‌واخسی بنا بر سنت دیرینه، همه ساله در دهه آخر ماه ذی‌الحجه، یعنی ۱۰ روز مانده به محرم در اردبیل آغاز می‌شود. شرکت‌کنندگان در این مراسم به‌ویژه جوانان و مردان در میدان شهرها و روستاها دور هم جمع می‌شوند و با به‌دست گرفتن چوب‌دستی در دست راست به‌عنوان نمادی از شمشیر صف دایره‌واری می‌بندند و دست چپ خود را از پشت بر کمر نفر سمت چپ خود می‌گیرند. بدین طریق صف فشرده و مرتبی به‌وجود می‌آورند و با زمزمه نوحه و مرثیه و مهم‌تر از همه یک‌صدا شاخسی و واخسی‌گویان چنان صحنه حزن‌انگیزی خلق می‌کنند که تماشاگران به یاد مظلومیت امام حسین(ع) و یارانش سر از پا نمی‌شناسند و اشک ماتم می‌ریزند. علیرضا حسین‌زاده، مداح و سرپرست یک هیئت عزاداری در مشگین‌شهر اوج این آیین را پس از پایان تعزیه‌خوانی ظهر عاشورا می‌داند و می‌گوید: «عزاداران دسته‌ها شاخسی‌واخسی‌گویان، پس از طی کردن مسیری طولانی خود را به خیمه‌های به آتش کشیده شده می‌رسانند و عزاداری می‌کنند.»

آیینی از دوره صفوی

آن‌طور که مداح و سرپرست هیئت عزاداری در مشگین‌شهر یادآور می‌شود، آیین شاخسی‌واخسی از دوران صفویان بین آذری‌زبان‌ها رایج شده و نسل به نسل به امروز رسیده است.

علیرضا حسین‌زاده درباره شکل برگزاری این آیین هم توضیح می‌دهد: «در این آیین یک نفر به‌عنوان سردسته میانداری می‌کند و با گفتن شاه‌حسین، عزاداران یک‌صدا می‌گویند وای‌حسین. در ادامه مظلوم حسین، شهید حسین، حسن حسین و... گفته می‌شود و عزاداران با دست‌های خود یک‌بار به پا می‌زنند و یک‌بار به سینه. عزاداری در این آیین بسیار خاص است.»